

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО

ННІ лісового і садово-паркового господарства
«10» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Озеленення населених місць (ЗФН)

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»
Освітня програма «Садово-паркове господарство»
ННІ лісового і садово-паркового господарства

Розробник: доц., д.с.-г.н., доц. Зібцева О.В.

Опис навчальної дисципліни «Озеленення населених місць»

Озеленення населених місць є складовою частиною загального комплексу заходів із планування, забудови і благоустрою населених пунктів, яке значною мірою сприяє оптимізації урбанізованих територій. В процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться зі значенням міських та приміських зелених насаджень в комплексі заходів боротьби з несприятливими природними явищами та в естетичному оформленні та упорядкуванні населених пунктів. В курсі також розглядаються теоретичні положення створення садово-паркових об'єктів різного функціонального призначення. Окрім цього надаються практичні навички з проектування садово-паркових об'єктів, з дотриманням діючих правил і нормативів.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
20 Аграрні науки та продовольство	
Освітній ступінь	Бакалавр
Спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»
Освітня програма	Садово-паркове господарство
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4,0
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	3, 2скт
Семестр	6 (4)
Лекційні заняття	8 год.
Практичні, семінарські заняття	6 год.
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота	106 год.
Індивідуальні завдання	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є професійна підготовка фахівців садово-паркового господарства з питань створення і використання зелених насаджень у

населених пунктах. Озеленення населених місць є складовою частиною загального комплексу заходів із планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо). ФК 3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства. ФК 10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень. ФК 12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проєктні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства. ПРН 7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства. ПРН 9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	заочна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Система зелених насаджень населеного пункту						
Тема 1. Вступ. Роль зелених насаджень в системі населеного пункту	2	2				70
Тема 2. Система озеленення міста	72	2				
Тема 3. Типи посадок рослин (зелених насаджень)	4	2	2			
Разом за модулем 1	78	6	2			70
Модуль 2. Проектування садово-паркових об'єктів						
Тема 5. Основи проектування СПО	1	1				36
Тема 6. Проектування міських скверів	39	1	2			
Разом за модулем 2	40	2	2			36
Усього годин	120	8	6			106

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Роль зелених насаджень в системі населеного пункту	2
2	Тема 2. Система озеленення міста	2
3	Тема 3. Типи посадок рослин	2
4	Тема 4. Основи проектування СПО	1
4	Тема 4. Проектування міських скверів	1
Разом		8

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Добір асортименту деревних рослин для озеленення населеного пункту України.	2

2	Нормативні документи щодо проектування СПО	2
3	Проектування скверу: опорний план	1
4	Проектування скверу: генеральний план	1
Разом		6

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Система озеленення міста	70
2.	Вивчення прийомів озеленення вулиць	36
Разом		106

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- захист практичних робіт;
- виконання і захист самостійних робіт.

7. Методи навчання

- метод навчання через дослідження;
- практичний метод (практичні роботи);
- наочний метод (демонстрації);
- робота з навчальною літературою (тезування, анотування);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Система зелених насаджень населеного пункту		
Добір асортименту деревних рослин для озеленення населеного пункту України.	ПРН 4 Навчитись грамотно добирати рослинний матеріал для озеленення	20
Нормативні документи щодо проектування СПО	ПРН 4 Вивчення і засвоєння основних нормативів щодо озеленення населених місць	20
Самостійна робота 1. Аналіз системи озеленення міста.	ПРН 4, 9 Аналізувати і виявляти недоліки в розміщенні, нормуванні і догляді за насадженнями в місті	40
Модульна контрольна робота 1		20
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Проектування садово-паркових об'єктів		
Проектування скверу: опорний план	ПРН 9 Проектувати садово-парковий об'єкт з урахуванням нормативів і вимог.	40
Проектування скверу: генеральний план	ПРН 9 Вміти грамотно підбирати місця і типи квіткового оформлення в населених пунктах.	20
Практична робота 3. Розробка різних типів посадок дерев і кущів.	ПРН 9 Розуміти функції і принципи проектування різних типів посадок дерев і кущів на території населеного пункту.	20
Самостійна робота 2. Аналіз озеленення вулиці	ПРН 1, 7 Аналізувати озеленення вулиці, виявляти недоліки і перспективи покращання стану насаджень	10
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		70
Екзамен		30
Всього за курс		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени, заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=151>.
- Конспект лекцій та їх презентації.
- Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Озеленення населених місць» / А. І. Кушнір, О. А. Суханова, О. М. Багацька. Київ : Видачничий центр НУБіП України, 2009. 86 с.
- Кучерявий В. П. Озеленення населених місць : підручн. / В. П. Кучерявий, В. С. Кучерявий. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 666 с

10. Рекомендовані джерела інформації

- Безлюбченко О. С., Завальний О. В., Черноносова Т. О. Планування і благоустрій міст : навч. посібник для студентів усіх форм навчання та слухачів другої вищої освіти за напрямом підготовки 0921 (6.060101) – «Будівництво». Харків: ХНАМГ, 2013 191 с.
- Білоус В. І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. Київ: Наук. світ, 2001. 299 с.
- Благоустрій міст та населених пунктів : інформаційно-аналітичний збірник. упоряд. С. В. Коваленко. Київ: Мін-во будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України, 2006. 80 с.

4. ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво. URL: [https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/6.1.-DBN-A.2.2-32014.- Sklad-ta-zmist-proektnoyi-dokumen.pdf](https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/6.1.-DBN-A.2.2-32014.-Sklad-ta-zmist-proektnoyi-dokumen.pdf)
5. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/B2212-IB.pdf>
6. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: підручн. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 666 с
7. Кушнір А. І., Кушнір О. А. Методичні вказівки до вивчення дисципліни „Озеленення населених місць” студентами за напрямом 1304 – „Лісове та садово-паркове господарство”. Київ : Вид. НАУ, 2004. 47 с.
8. Планування і благоустрій міст. [Електронний ресурс]. URL: [http://eprints.kname.edu.ua/21795/1/%D0%A1%D0%AE_%D0%BF%D0%B5%D1%87_%D0%B2%D0%B0%D1%80_%D0%BF%D0%BB2010_%D0%BF%D0%BE%D0%B7.5%D0%9D_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%B5_\(%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B0\).pdf](http://eprints.kname.edu.ua/21795/1/%D0%A1%D0%AE_%D0%BF%D0%B5%D1%87_%D0%B2%D0%B0%D1%80_%D0%BF%D0%BB2010_%D0%BF%D0%BE%D0%B7.5%D0%9D_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%B5_(%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B0).pdf)
9. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України. Київ, 2006. 41 с.
10. Проектування міських територій : підручник : [у 2 ч.] / [за ред. І. Е. Линник, О. В. Завального] Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. Ч. 2. 544 с.
11. Романча Л. В. Озеленення села. Київ : Урожай, 1989. 84 с.
12. Тихонов В. І., Петренко В. Ф., Садова В. А. Озеленення міст і селищ. Київ, Будівельник, 1990. 208 с.
13. Фомін І. О. Основи теорії містобудування : підручник. Ін-т змісту і методів навчання, Держ. техн. ун-т буд-ва і архіт. Київ : Наукова думка, 1997. 191 с.